

Historia Iliyofichika ya Aya ya Arobaini - Namba Kumi na Moja

Namba Kumi na Moja

Jeff Pippenger

2026-05-21

Kitabu cha Yoeli huenda ndicho ufunuo wa moja kwa moja zaidi wa mvua ya vuli ya mwisho katika Maandiko, na Yoeli hufungua kwa kwanza kurejelea vizazi vinne vya uasi vilivyotekelezwa na kanisa la Waadventista Wasabato wa Laodekia. Vizazi hivyo vinne vya uharibifu unaozidi kuongezeka vinavyowakilishwa katika aya za mwanzo za Yoeli vinapatana na machukizo manne yanayozidi kuongezeka ya Ezekieli sura ya nane. 1863 hadi 1888 huwakilisha kizazi cha kwanza, nacho huwakilisha kukataliwa kwa ujumbe wa msingi wa Wamilleri kama unavyowakilishwa katika chati za waanzilishi za 1843 na 1850, unaowakilishwa katika Habakuki sura ya pili, na unaoashiria agano kama linavyowakilishwa na mbao mbili za Amri Kumi.

1888 hadi 1919 vinawakilisha kizazi kilichokataa uzoefu wa haki kwa imani, ambacho huzaa uzoefu unaowakilishwa na kanisa la Filadelfia. Katika kizazi cha kwanza uasi ulilenga kazi ya uongozi iliyowakilishwa na William Miller, na katika kizazi cha pili cha 1888 uongozi wa Roho ya Unabii uliasiwa. Kizazi cha tatu cha 1919 kilianza kwa kitabu cha William Warren Prescott, *The Doctrine of Christ*, na kikaishia kwa kitabu, *Questions on Doctrine*, mwaka wa 1956. Kizazi hicho cha tatu kilikuwa kizazi cha maafikiano na ulimwengu wakati Waadventista walipotafuta ithibati ya utendaji wao wa kitabibu kutoka kwa American Medical Association, na ithibati ya vyuo vyao kutoka kwa wasomi wa kitaaluma wa Uprotestanti ulioasi na Ukatoliki wa Kirumi.

Katika kizazi cha tatu mashauri ya elimu kutoka kwa kalamu ya Ellen White yalikataliwa na kubadilishwa kwa desturi za elimu za uongo za ulimwengu kama zinavyowakilishwa na falsafa ya elimu ya Ugiriki. Elimu ya Kigiriki inawakilishwa na mungu mke Athena, ambaye amewekwa katika hekalu la Parthenon lililorudiwa katika Nashville, Tennessee.

Elimu ya kweli ilidhihirishwa katika Biblia kwa shule za manabii zilizohusishwa na nabii Elisha. Uasi wa Wamakabayo wa mwaka 167 KK na kuendelea hadi kuharibiwa kwa Yerusalemu mwaka 70 BK, kwa sehemu kubwa ulikuwa maandamano dhidi ya kupenya kwa elimu ya Kiyunani katika utamaduni na taifa la nchi ile ya kale halisi ya utukufu. Maandamano ya Wamakabayo yalikuwa uasi dhidi ya ushawishi wa Kiyunani katika kila ngazi, lakini ushawishi wa kielimu wa Ugiriki ulikuwa umeenea sana katika historia na katika misukumo ya wenye bidii wa Kimakabayo kiasi kwamba hauwezi kutenganishwa na ukweli kwamba elimu ya Kiyunani pengine ilikuwa sababu kubwa zaidi iliyohusishwa na kumkataa kwa Wayahudi Yesu Kristo kuwa ndiye Masihi wao. Vitabu vimeandikwa vikitambua ushawishi mbaya wa elimu ya Kiyunani juu ya Wayahudi na mchango wa elimu ya uongo katika kumkataa kwa Wayahudi Kristo na kumsulubisha.

Uasi wa Wamakabayo unalingana na uasi wa mwaka 1776 katika nchi ya utukufu ya kiroho ya kisasa. Kwa sasa kuna zaidi ya vyuo vikuu 4,000 vilivyosajiliwa katika Marekani ambavyo

vimejengwa juu ya falsafa ya elimu ya Kigiriki na Kiyeesuiti. Machafuko na uasi dhidi ya sheria wa zaidi ya miaka kumi iliyopita yanaweza kufuatiliwa moja kwa moja hadi kwenye zile zinazoitwa vituo vya elimu nchini Marekani ambavyo kwa miongo mingi vimekuwa vikiwapandikiza wanafunzi mafundisho, huku wanafunzi hao wakiwa tayari wameandaliwa na vyanzo vya vyombo vya habari na burudani kuyakubali mafundisho ya utandawazi yanayotokana na falsafa za kishetani za kipindi cha Mapinduzi ya Ufaransa. Wanafunzi wa vyuo vikuu vya leo walikuwa tayari wameandaliwa kuukubali mtindo wa maisha unaowakilishwa na Sodoma na Gomora kabla hawajaingia katika vituo vya elimu vilivyoundwa kuwashambulia watu weupe, Wakristo, na historia ya kweli ya Marekani. Raia wa Marekani leo anayetaka kuelewa mfumo wa haki wa viwango viwili unaoendelea daima, ambao hutimiza haki na kweli kutupwa barabarani kama ilivyotambulishwa katika Biblia na Roho ya Unabii, ni lazima afahamu kwamba hali za sasa zinazalishwa na shambulio lililobuniwa kwa makusudi, linalopandikizwa tangu miaka ya kwanza kabisa ya maisha kupitia mfumo wa elimu ulioundwa kuwaleta wanadamu chini ya utawala wa waulimwengu wasomi wenye mamlaka ya kipekee—nguvu ya joka!

Kuna mada kuu tano katika maandiko ya Ellen White: elimu, matengenezo ya afya, maisha ya Kikristo, mada ya Pambano Kuu, na utauwa wa vitendo. Elimu ni mojawapo ya mada kuu tano katika Roho ya Unabii, na Ellen White alikuwa nabii wa kibiblia kwa kiwango sawa na kila nabii aliyetajwa katika Neno la Mungu. Miongoni mwa mambo mengine, hili lina maana kwamba maisha yake ni kielelezo cha na kwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Kabla mtu yeyote hajafikiri kwamba Kristo peke yake ndiye anayepaswa kuwa kielelezo chetu; Paulo anasema:

Kwa maana ijapokuwa mnayo waalimu elfu kumi katika Kristo, lakini hamna baba wengi; kwa kuwa katika Kristo Yesu mimi niliwazaa kwa njia ya injili. Kwa hiyo nawasihi, iweni wafuasi wangu. 1 Wakorintho 4:15, 16.

Kama nabii, Ellen White ni mfano. Kulikuwa na wakati mmoja tu ambapo Ellen White alikubali wajibu wa kuwa mjumbe wa bodi, na wakati huo ulikuwa katika kuanzishwa kwa chuo kilichokumbatia kanuni za elimu ya kweli kama zilivyowekwa wazi kuwa mojawapo ya mada tano kuu za huduma yake. Chuo hicho huko Madison, Tennessee, kipo ndani ya wilaya ya mji mkuu wa Nashville, Tennessee. Si tu kwamba alikubali kuwa katika bodi ya waanzilishi ya Chuo cha Madison kuanzia mwaka 1904 hadi mwaka mmoja kabla ya kifo chake mwaka 1915, bali pia alikuwa na mchango wa muhimu katika kuchagua ardhi ambapo chuo hicho kilianzishwa. Nashville ndicho kitovu cha mfumo wa elimu wa Kiyunani uliochangia kuwazuia Wayahudi wasimpokee Masihi wao katika historia ya Wamakabayo, ambao ni mfano wa Uprotestanti ulioasi wa nyakati tunazoishi sasa. Mlolongo wa Wamakabayo umewekwa imara katika historia iliyofichika ya aya ya arobaini, ukiwakilisha Uprotestanti ulioasi ambao sasa umefundishwa kikamilifu kwa matunda yale yale ya uharibifu ya elimu ya Kiyunani, ingawa katika toleo la kisasa.

Katika kizazi cha tatu cha Uadventista, uongozi uliokuwa umeikataa Roho ya Unabii mwaka 1888, ulichagua kuukabidhi mfumo wao wa elimu kwa muundo wa uidhinishaji wa ulimwengu. Nashville inawakilisha kituo cha mfano cha elimu ya kweli na ya uongo. Nabii alichagua mji uleule ambao ulimwengu uliuchagua kuenzi elimu ya Kiyunani, kwa maana tofauti na elimu ya

Kiyunani inayojengwa juu ya kuitenganisha kweli katika masomo yaliyotengwa-tengwa ili kuiangamiza jumla yake. Elimu ya kweli ndiyo msingi wa kimsingi wa mada nyingine nne kuu za Dada White: matengenezo ya afya, utauwa wa vitendo, maisha ya Kikristo, na hasa mada ya Pambano Kuu.

Yesu daima huonyesha mwisho kwa mwanzo, na jaribu katika Bustani ya Edeni huonyesha jaribu ambalo ulimwengu sasa unakabiliwa nalo. Jaribu la wakati wa mwisho ni lile lile kama kila jaribu la kibiblia, kwa maana Mungu habadiliki kamwe. Jaribu la kibiblia ni mchakato wa kupimwa wa hatua tatu unaozalisha matabaka mawili yanayodhihirishwa mwishoni mwa mchakato wa kupimwa. Malaika wa kwanza huieleza hatua hizo tatu kama kumcha Mungu, kumpa utukufu, kwa maana saa ya jaribio la hukumu lililo la kipimo bainishi imekuja. Hatua ya kwanza ilikuwa amri ya kutokula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Kwa kukosa hofu ya Mungu iliyohitajika, Hawa alishindwa katika jaribu la mti na akala tunda lililowakilishwa kuwa ni jema na baya pia. Hofu ya Mungu aliyokuwa nayo Adamu haikumzuia kuingia katika uasi wa mti, na hukumu ikawajia wote wawili, walipodhihirisha maisha yasiyo na uwepo wa kudumu wa Uungu.

Jaribio la siku za mwisho huanza kwa onyo la kula ongezeko la maarifa lililofunguliwa muhuri katika ufunuo wa Yesu Kristo muda mfupi kabla ya kipindi cha rehema kwa wanadamu kufikia mwisho wake. Iwe ni kwa Waadventista au kwa wale walio nje ya Uadventista, jaribio hilo linategemea kuupokea au kuukataa ule ongezeko la “maarifa” lililofunguliwa muhuri katika wakati wetu. Jaribio hilo la maarifa linawakilishwa na mti wa bustani wa kujaribiwa, unaowakilisha maarifa ya mema au ya mabaya. Elimu ya kweli iliwekwa na kuashiriwa katika Nashville, Tennessee mwaka 1904, na elimu ya uongo iliwekwa na kuashiriwa katika Nashville mwaka 1897, kisha ikajengwa upya kuwa jengo la kudumu mwaka 1920. Katika maisha ya nabii mke, elimu ya kweli ilitukuzwa katika Nashville, na elimu ya uongo nayo pia ilitukuzwa. Baada ya kifo chake mwaka 1915, elimu ya uongo ilirejeshwa katika ujenzi wa pili na wa kudumu wa hekalu la Parthenon, na elimu ya kweli ikakataliwa kupitia maridhiano na ulimwengu na uongozi wa kanisa la Kilaodikia la Waadventista Wasabato.

Jina la utani la Nashville, “Athene ya Kusini,” liliathiri uchaguzi wa jengo hilo kuwa kitovu cha Maonesho ya Karne ya 1897. Majengo kadhaa katika maonesho hayo yalitokana na vielelezo vya kale. Hata hivyo, Parthenon ndilo pekee lililokuwa nakala halisi kabisa. Nashville ya leo, Tennessee, inajulikana kwa muziki wake, lakini kabla ya kuwapo kwa Jumba la Makumbusho la Johnny Cash, Nashville ilikuwa maarufu kwa elimu yake, si kwa uimbaji.

Kufikia miaka ya 1850, Nashville ilikuwa tayari imejipatia jina la utani la “Athens ya Kusini” kwa kuwa ilikuwa imeanzisha taasisi nyingi za elimu ya juu; ilikuwa mji wa kwanza wa kusini mwa Amerika kuanzisha mfumo wa shule za umma. Kufikia mwisho wa karne hiyo, Nashville ilishuhudia Chuo Kikuu cha Fisk, Chuo cha St. Cecilia, Chuo cha Montgomery Bell, Chuo cha Tiba cha Meharry, Chuo Kikuu cha Belmont, na Chuo Kikuu cha Vanderbilt vyote vikifungua milango yao. Wakati huo, Nashville ilijulikana kuwa mojawapo ya miji ya kusini iliyostaarabika na iliyoelimika zaidi, ikiwa imejaa utajiri na utamaduni.

Siri ya uasi ni nomino na pia kitenzi katika Neno lililovuviwa. Uvuvio humtambulisha Shetani, na papa, ambaye Dada White humwita “mkono wa kuume” wa Shetani, kuwa ndiye siri ya uasi. Hata hivyo, “siri ya uasi” pia hueleza muungano wa kweli na kosa. Vizazi vinne vya uasi-imani vya Yoeli vinapatana na machukizo manne yanayozidi kuongezeka ya Ezekieli sura ya nane.

Mashahidi hao wawili wanapatana na makanisa manne ya kwanza ya Ufunuo, na kanisa la tatu linawakilishwa na maridhiano ya Konstantino ya Ukristo yaliyounganishwa na upagani. Makanisa hayo manne ya kwanza yanapatana na historia ya Israeli wa kale, ambayo ni ishara ya historia ya Israeli wa kisasa.

Katika kizazi cha tatu cha Israeli wa kale, wafalme wa Israeli waliunda miungano na mataifa mengine ambayo hayakupaswa kamwe kuletwa katika muungano na watu wa Mungu. Ulinganifu wa Israeli wa kale halisi na kanisa la Kikristo kama ulivyowekwa katika kitabu cha Ufunuo ni somo la kinabii lililowekwa wazi kwa uwazi katika somo lenye kichwa, Habakkuk’s Tables. Yoeli anakilinganisha kizazi cha nne na cha mwisho ambacho “kinakatiliwa mbali” kisiwe tena watu wa Mungu wa agano waliochaguliwa na wale wazee ishirini na watano wanaolisujudia jua katika machukizo manne yanayozidi kuongezeka ya Ezekieli. Kizazi hicho cha nne ambamo Uadventista wa Sabato wa Laodikia unakatiliwa mbali wanapolisujudia jua katika sheria ya Jumapili, kinafanana na kanisa la nne la Thiatira linaloashiria utawala wa upapa ama katika 538 au katika sheria ya Jumapili inayokuja upesi. Kanisa la tatu la Pergamo linawakilisha “maelewano ya kupatana” iwe ni Israeli wa kale ikijilinganisha na falme za kipagani, au Konstantino akiunganisha upagani na Ukristo, na hao mashahidi wawili wanakishughulikia kizazi cha tatu cha mnyama wa nchi wa Ufunuo kumi na tatu.

Vizazi vinne vya Marekani, ambao miongoni mwa kweli nyingine walifananishwa na Misri wakati wa utumwa wa miaka 400/430, uliomalizika kwa Farao kuzamishwa katika maji ya Bahari ya Shamu. Maji hayo yaliashiria mwisho wa taifa lile lililopaswa kuhukumiwa wakati Mungu alipoleta ukombozi kwa Israeli wa kale kupitia nabii Musa. Marekani huhukumiwa katika kipindi ambacho hukumu inafikia hitimisho juu ya kanisa la Mungu, hivyo yapasa kufahamika kwamba maji yaliyokomesha maisha ya Farao yalimjia Farao kwa kuachiliwa kwa upepo wa mashariki uliokuwa umeyazuia maji yasikae mahali pake Mungu alipokuwa akiwaokoa watu Wake wateule. Upepo wa mashariki ni ole ya tatu inayopiga sheria ya Jumapili wakati tetemeko la nchi la Ufunuo kumi na moja linapowasili.

Kizazi kinachotangulia kizazi cha nne na cha mwisho cha mnyama wa nchi kinatimizwa katika pembe zote mbili, yaani ya Kirepublikani na ya Kiprotestanti. Maafikiano ya pembe ya Kirepublikani yaliyotimizwa katika kizazi chake cha tatu yalitokea katika kipindi kilichozunguka vita vya kwanza vya dunia, nayo yaliashiria Marekani kuukabidhi muundo wake wa kiuchumi kwa walimwengu wa Federal Reserve. Katika kipindi hicho hicho Uadventista wa Siku ya Saba wa Laodikia ulitafuta kufanya kazi yake ya matibabu na ya elimu “itambuliwe rasmi” kwa viwango vya elimu na tiba vya kidunia. Kama kitenzi, “siri ya uasi” inawakilisha maafikiano ya Konstantino na wafalme wa Israeli wa kale pamoja na nguvu za ulimwengu. Neno lililotumiwa kwa uvuvio kueleza maafikiano hayo ni “amalgamation,” kama lilivyofafanuliwa katika kamusi ya wakati wa Ellen White kuwa; “kuchanganya au kuunganisha katika mchanganyiko; kuchanganya.” Mti wa

ujuzi wa mema na mabaya ni mti wa amalgamation, mti wa maafikiano. “Mapambano makuu ya mwisho,” ni shida ya sheria ya Jumapili, na maandalizi ya Shetani kwa ajili ya shida hiyo ni “siri ya uasi,” inayochanganya hekima ya kibinadamu na ufunuo wa Kiungu.

“Shetani anashughulika kwa bidii akiweka mipango yake kwa ajili ya pambano la mwisho lenye nguvu, ambapo wote watachukua upande wao....”

“Sikilizeni sauti, tambueni mamlaka, zinazotawala ulimwenguni. Je, iko sauti yoyote ya maombi? Je, mnaona ishara yoyote kwamba Mungu anatambuliwa? Wako makuhani, wengi sana; lakini wanalikanyaga chini ya miguu yao sheria ya Yehova. Mavazi yao yametiwa madoa na damu ya roho. Makutano mengi wanatoa dhabihu kwa mashetani. Tazameni, ninyi mnaositasita kati ya utii na kutotii. Tazameni kwa mawazo makutano makubwa sana wakisujudu katika madhabahu ya Shetani. Sikilizeni muziki, sikilizeni lugha, inayoitwa elimu ya juu. Lakini Mungu aitangazaje?—Siri ya kuasi.” Pamphlets, 004, 11.

Katika pambano la mwisho, wakati “wote watachukua upande,” jaribu la Bustani ya Edeni linarejelewa. Jaribu ambalo hapo mwanzo lilihusu mti mmoja katikati ya bustani, linarudiwa mwishoni, katika ulimwengu wote. Kazi ya Shetani kabla ya pambano la mwisho ni “siri ya uasi,” ambayo hufafanuliwa kuwa “elimu ya juu!” Alama ya “elimu ya juu” katika nchi ya mnyama wa dunia inapatikana Nashville, Tennessee, ‘Athene ya Kusini,’ ambako hekalu la Parthenon lipo kinyume na elimu ya kweli iliyowahi kuwakilishwa Nashville na Chuo cha Madison. Kauli ifuatayo kutoka kwa uvuvio imenukuliwa kwa ukamilifu mwishoni mwa makala hii, lakini mambo machache yapasa kuzingatiwa katika hatua hii.

“Wote wanahitaji hekima ili kuichunguza kwa uangalifu siri ya uovu, ambayo inachukua sehemu kubwa sana katika kuhitimishwa kwa historia ya dunia hii....”

“Hamna njia ya katikati iendayo kwenye Paradiso iliyorejeshwa. Ujumbe aliopewa mwanadamu kwa ajili ya siku hizi za mwisho si wa kuchanganywa na mawazo ya kubuni ya kibinadamu....”

“Wale ambao Mungu amewainua kwenye nyadhifa za juu za uaminifu wanaweza kuigeuka nuru ya mbinguni na kuelekea hekima ya kibinadamu.... Wote ambao wangukuwa na tabia ambayo ingewafanya kuwa watenda kazi pamoja na Mungu na kuipokea sifa ya Mungu, lazima wajitenge na adui za Mungu, na kuishika kweli ambayo Kristo alimpa Yohana ili aupe ulimwengu.” Manuscript Releases, juzuu la 18, 30–36.

“Hao wote” wanaohitaji “hekima” wanawakilisha wote wanaoletwa katika mchakato wa kujaribiwa ambao hatimaye huzaa makundi mawili ya waabuduo. “Wenye hekima” ni wale wanaoipata “hekima” inayohitajika. Mchakato wa kujaribiwa huanza wakati ufunuo wa Yesu Kristo unapofunguliwa muhuri, kabla tu ya kufungwa kwa muda wa rehema kwa wanadamu. Kufunguliwa huko kwa muhuri huanzisha “kuongezeka kwa maarifa.” Wale wanaokabiliwa na jaribio linalohusiana na ufunuo wa Yesu Kristo wataipata “mafuta” ya maarifa ya kiunabii yaliyokusudiwa kuongoza, kuandaa, na kutakasa kabla ya kuwasili kwa upepo wa mashariki katika sheria ya Jumapili. “Mti wa ujuzi wa mema na mabaya” ni ishara ya Mkate wa Mbinguni wa bandia ambao unapaswa kuliwa au kukataliwa.

Katika Galilaya, katika sinagogi la Kapernaumu, Yesu alipoteza wafuasi wengi zaidi kwa tukio moja kuliko wakati mwingine wowote katika huduma Yake. Hapo jaribu lilikuwa ni kama maneno ya kinabii ya Kristo yalikuwa halisi au ya kiroho, na wale waliolishindwa jaribu hilo, walishindwa—kwa maana walisahau kwamba mwanadamu ataishi kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu. Kristo alikuwa amesema wazi kwamba Yeye ndiye Mkate ulioshuka kutoka mbinguni, na wale waliolishindwa jaribu hilo walikuwa wamechanganya Kweli na hekima ya kibinadamu, inayowakilishwa na Wagiriki.

Kabla Hawa hajaanza kushindwa kwa bustani, Kristo alikuwa amewaagiza wote wawili, Adamu na Hawa, wasile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Hatua ya kwanza kati ya hatua tatu za injili ya milele ni kumcha Mungu.

“Akili na ishike kweli kuu mno za ufunuo, nayo haitaridhika kamwe kutumia nguvu zake juu ya mada zisizo na maana; itageuka kwa chuki kutoka kwa maandishi duni yasiyo na thamani na anasa za upuuzi zinazowaharibu maadili vijana wa leo. Wale ambao wamekuwa na ushirika na washairi na wenye hekima wa Biblia, na ambao nafsi zao zimechochewa na matendo ya utukufu ya mashujaa wa imani, watatoka katika nyanja hizo tajiri za mawazo wakiwa safi zaidi moyoni na wenye kuinuliwa zaidi katika fikira kuliko kama wangekuwa wamejishughulisha katika kuwachunguza maandishi wa kilimwengu wanaosifiwa sana, au katika kutafakari na kutukuza matendo ya Mafarao na Herode na Kaisari wa ulimwengu.”

“Uwezo wa vijana kwa sehemu kubwa umelala, kwa sababu hawafanyi kumcha Mungu kuwa mwanzo wa hekima. Bwana alimpa Danieli hekima na maarifa, kwa sababu hakukubali kuathiriwa na nguvu yoyote ambayo ingeathiri kanuni zake za kidini. Sababu inayotufanya tuwe na watu wachache sana wenye akili, wenye uthabiti na wenye thamani halisi, ni kwamba hudhani kupata ukuu huku wakijitenga na Mbingu.” Messages to Young People, 255, 256.

Hawa alipoteza “hofu ya Mungu.” Alipaswa kutetemeka kwa maneno ya Mungu, ambalo ni sifa ya wale mia na arobaini na nne elfu. Hofu ya Mungu ni la kwanza kati ya majaribu matatu, nayo huanza Neno la kinabii linapofunuliwa, hatimaye likizalisha tabaka la wenye hekima na tabaka la wapumbavu. Mwanzo kwa wale waliokusudiwa kuwa wenye hekima ni kutetemeka kwa Neno la Mungu. Hawa hakufanya hivi, na alipokabiliwa na hatua ya pili ya mchakato wa kupimwa hakuweza kumpa Mungu utukufu, kisha akakabiliwa na saa ya hukumu ambapo alidhihirisha uchi wa Laodikia.

“Wote wanaotaka kuikamilisha tabia ya Kikristo ni lazima waivae nira ya Kristo. Ikiwa wangependa kuketi pamoja katika ulimwengu wa mbinguni ndani ya Kristo Yesu, ni lazima wajifunze Kwake wakiwa bado katika dunia hii. Kristo hakujipendeza Mwenyewe. Maisha Yake yote yalikuwa maendeleo ya wema safi usio na ubinafsi. Alitwaa asili ya kibinadamu ili kuudhihirishia ulimwengu ulioanguka, kwa Shetani na sinagogi lake, kwa ulimwengu wa mbinguni, kwa dunia zisizoanguka, kwamba asili ya kibinadamu, ikiunganishwa na asili Yake ya uungu, ingeweza kuwa mtiifu kabisa kwa sheria ya Mungu. Wote wanahitaji kujiuliza, ‘Nifanye nini nipate kuokolewa?’ Mungu anahitaji mioyo ya unyenyekevu na toba, inayolitetemeka neno Lake. Ni kutoka katika madhabahu ya mbinguni tu ndiko tunaweza kupokea mwenge wa kimbinguni ambao, ukishapokelewa, utatupa mtazamo kamili wa

kutoweza kwetu, na kutufunulia heshima na utukufu wa Kristo. Hili linapoonekana, Mungu hutuweka chini ya uongozi wa Roho Mtakatifu, naye atatuongoza katika kweli yote.” Bible Echo, July 20, 1896.

Mchanganyiko wa kweli na uongo ni kazi ya Shetani inayotambulishwa kama siri ya uasi. Maridhiano ya wanadamu wote katika hatua za mwisho za hukumu ya uchunguzi yamewekewa kumbukumbu katika hekalu la Parthenon huko Nashville, Tennessee.

“Si jambo la hekima kuwapeleka vijana wetu vyuoni ambako hujitolea wakati wao kupata ujuzi wa Kigiriki na Kilatini, huku vichwa na mioyo yao vikijazwa hisia za waandishi wasioamini Mungu ambao huwasoma ili kuyamudu lugha hizo. Hupata ujuzi ambao si wa lazima hata kidogo, wala haupatani na mafundisho ya Mwalimu mkuu. Kwa jumla, wale walioelimishwa kwa njia hii huwa na kujithamini sana. Hufikiri kwamba wamefikia kilele cha elimu ya juu, nao hujiendesha kwa majivuno, kana kwamba si wanafunzi tena. Huharibiwa kwa ajili ya utumishi wa Mungu. Wakati, mali, na juhudi ya kujifunza ambavyo wengi wametumia kupata elimu iliyo ya manufaa kidogo kwa kulinganisha, zingepaswa kutumiwa kupata elimu ambayo ingewafanya kuwa wanaume na wanawake waliokamilika kwa pande zote, waliotayarishwa kwa maisha ya vitendo. Elimu ya namna hiyo ingekuwa ya thamani ya juu kabisa kwao.”

“Wanafunzi huondoka katika shule zetu wakiwa wamebeba nini pamoja nao? Wanaenda wapi? Watafanya nini? Je, wana ujuzi utakaowawezesha kuwafundisha wengine? Je, wameelimishwa kuwa baba na mama wenye hekima? Je, wanaweza kusimama katika uongozi wa familia kama waalimu wenye hekima? Katika maisha yao ya nyumbani je, wanaweza kuwafundisha watoto wao kwa namna ambayo yao itakuwa familia ambayo Mungu anaweza kuitazama kwa furaha, kwa sababu ni ishara ya familia ya mbinguni? Je, wamepokea elimu ile pekee ambayo kwa kweli inaweza kuitwa ‘elimu ya juu?’”

“Elimu ya juu ni nini? Hakuna elimu inayoweza kuitwa elimu ya juu isipokuwa iwe na mfano wa mbinguni, isipokuwa iwaongoze vijana wa kiume na vijana wa kike kuwa kama Kristo, na kuwafaa kusimama katika uongozi wa familia zao mahali pa Mungu. Ikiwa, wakati wa maisha yake ya shule, kijana ameshindwa kupata ujuzi wa Kigiriki na Kilatini na wa mawazo yaliyomo katika kazi za waandishi wasioamini Mungu, hajapata hasara kubwa sana. Ikiwa Yesu Kristo angeona kwamba aina hii ya elimu ni ya lazima, je, asingaliwapa wanafunzi wake elimu hiyo, ambao alikuwa akiwafundisha kufanya kazi iliyo kuu kuliko zote iliyowahi kukabidhiwa wanadamu wanaokufa, ya kumwakilisha yeye ulimwenguni? Lakini, badala yake, aliweka ukweli mtakatifu mikononi mwao, ili upewe ulimwengu katika ushahidi wake.”

“Kuna nyakati ambapo wanazuoni wa Kigiriki na Kilatini wanahitajika. Wengine ni lazima wajifunze lugha hizi. Hili ni jema. Lakini si wote, wala si wengi, wanaopaswa kuzisoma. Wale wanaodhani kwamba ujuzi wa Kigiriki na Kilatini ni wa lazima kwa elimu ya juu zaidi, hawaoni mbali. Wala ujuzi wa mafumbo ya kile ambacho watu wa ulimwengu huiita sayansi si wa lazima kwa kuingia katika ufalme wa Mungu. Ni Shetani anayejaza akili kwa hila za hoja na mapokeo, ambayo huiondoa elimu ya juu ya kweli, na ambayo yataangamia pamoja na mwanafunzi.”

“Wale ambao wamepokea elimu ya uongo hawatazami mbinguni. Hawawezi kumwona Yeye aliye Nuru ya kweli, ‘amtiaye nuru kila mtu ajaye ulimwengu.’ Huyatazama mambo ya milele kana kwamba ni vivuli tu, wakiiita atomi kuwa ulimwengu, na ulimwengu kuwa atomi. Juu ya wengi ambao wamepokea ile iitwayo elimu ya juu, Mungu asema, ‘Umepimwa katika mizani nawe umeonekana kuwa umepungukiwa,’—umepungukiwa katika maarifa ya shughuli za kivitendo, umepungukiwa katika maarifa ya jinsi ya kutumia wakati kwa njia iliyo bora zaidi, umepungukiwa katika maarifa ya jinsi ya kumfanyia Yesu kazi.” Review and Herald, Agosti 17, 1897.

Onyo la mipira ya moto ya Nashville halihusu mji wa kiholela, bali ni hukumu ya moja kwa moja iliyowaletwa juu ya Waadventista wa Sabato, Marekani, na ulimwengu. Mipira ya moto ya Nashville inawakilisha sifa mbalimbali kwa makundi tofauti ya Uadventista, mnyama wa nchi, na ulimwengu. Mipira ya moto ya Nashville ni hukumu ya Mungu juu ya elimu ya uongo, inayofananishwa na mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Tutaendelea na somo hili katika makala inayofuata.

“Kwa mifano mbalimbali Bwana Yesu alimwakilisha kwa Yohana tabia ovu na mvuto wa kudanganya wa wale ambao wamejulikana kwa kuwatesa watu wa Mungu. Wote wanahitaji hekima ili kuichunguza kwa uangalifu siri ya uasi ambayo inaonekana kwa kiwango kikubwa sana katika kufungwa kwa historia ya dunia hii. Uwasilishaji wa Mungu wa matendo ya kuchukiza ya wakaaji wa mamlaka zinazotawala za ulimwengu ambao hujifunga katika vyama vya siri na mashirikisho, bila kuiheshimu sheria ya Mungu, unapaswa kuwawezesha watu walio na nuru ya kweli kujiepusha kabisa na maovu haya yote. Zaidi na zaidi wanadini wote wa uongo wa ulimwengu wataonyesha matendo yao maovu; kwa maana yapo makundi mawili tu, wale wazishikao amri za Mungu na wale wanaopigana dhidi ya sheria takatifu ya Mungu...”

“Uadui kati ya uzao wa mwanamke na nyoka umefafanuliwa waziwazi na Bwana. ‘Nami nitaweka uadui kati yako na mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; huo utakuponda kichwa, nawe utamponda kisigino.’ ‘Akamwambia Adamu, Kwa sababu umeisikiliza sauti ya mkeo, ukala matunda ya mti ambao nalikuamuru, nikisema, Usile matunda yake: ardhi imelaaniwa kwa ajili yako; kwa uchungu utakula mazao yake siku zote za maisha yako; itakuzalia miiba na michongoma; nawe utakula mboga za kondeni; kwa jasho la uso wako utakula chakula, hata utakapoirudia ardhi; kwa maana katika hiyo ulitwaliwa: kwa kuwa u mavumbi wewe, nawe mavumbini utarudi.’

“Kwa kuifuata njia yake mwenyewe, kwa kutenda kwa upatano na majaribu ya Shetani na kwa kumpinga mapenzi ya Mungu yaliyojulikana, mwanadamu alijaribu bure kujiinua na kujibariki mwenyewe. Hivyo akapata ujuzi wa uzoefu wa kutotii amri za Mungu. Hivyo akajua mema na mabaya; hivyo akapoteza uaminifu na utii wake kwa Mungu na akafungua malango ya gharika ya uovu na mateso juu ya jamii yote ya wanadamu. Ni wangapi leo wanaofanya jaribio lilo hilo! Ni lini mwanadamu atajifunza kwamba njia pekee ya usalama wake ni kupitia tumaini kamili katika ‘Bwana asema hivi’?”

“Shetani anatafuta kupenyeza ubunifu wake mwenyewe kwa watoto wa Mungu kwa njia ya mbinu za kibinadamu. Anatafuta kukubaliwa kama Mungu, au hata kuwekwa juu ya Mungu.

“Kwa kuibadili Sabato na kuifanya kuwa siku ya kwanza ya juma, huwaongoza wanadamu kutokuyaamini matamko ya Mungu, na hivyo kuziona njia na mipango yao wenyewe kana kwamba ni za hekima nyingi mno machoni pao wenyewe na katika hukumu yao iliyopotoka. Kwa sera za kibinadamu huwaongoza wanadamu kuyachukulia amri za Mungu zilizoeleza wazi kuwa na nguvu ndogo kuliko mapokeo ya wanadamu, na kuyachukulia maachano na sheria hiyo ambayo daima ni takatifu na ya haki na njema kuwa ni jambo dogo. Anaona kwamba kwa namna hii, kwa kuwazuia vyombo vya kibinadamu wasienende kama watoto watii katika upatano na Mungu, anaweza kuzuia kutimizwa kwa kazi ya Mungu katika ulimwengu wetu.”

“Lakini hila za Shetani kwa kushirikiana na vyombo vya kibinadamu vinavyosimama katika nyadhifa za uwajibikaji zinapaswa kuogopwa na kuepukwa vivyo hivyo sasa baada ya jaribio la dhambi kujaribiwa, kama ilivyokuwa katika hali ya wazazi wetu wa kwanza. Nimeagizwa kusema kwamba watu waliowekwa katika nyadhifa za uwajibikaji katika kazi ya Mungu wamezidisha mno haki yao ya kuwatawala wengine. Nafasi anayoishika mtu haibadili tabia yake. Wengine wameonekana kuhisi kwamba ni lazima wao wapange kwa ajili ya makanisa na kwa ajili ya sanitariamu na kwamba hakukupaswa kuwapo swali lolote kuhusu hukumu yao. Na wajifunze kwa Yesu katika kila hatua. Yeye ndiye anayepaswa kuwa mamlaka kuu kwa kila mtu.”

“Yeye ambaye mara nyingi amekuwa Mwalimu wetu asema, ‘Ni vigumu jinsi gani kwa mwanadamu kutembea kwa unyenyekevu pamoja na Mungu wake, akiwa na roho iliyotubu akifuata njia ya Mungu na kukataa mapendekezo ya Shetani ambayo yanaonekana kuwasilisha faida kubwa za kidunia.’ Ushawishi wa mwanadamu kufuata njia yake mwenyewe badala ya kusimama imara juu ya msingi thabiti ambao Mungu peke yake ameuweka, umerudiwa tena na tena. Kukataa kutembea katika njia zilizo nyofu ambazo Mungu ameonyesha kutawaleta katika machafuko na hakutawafundisha hekima wengine walio na jaribu na mtihani huohuo. Ni lini mwanadamu atajifunza kwamba Mungu ni Mungu, wala si mwanadamu hata apate kubadilika?”

“Baadhi ya wale walioiacha njia iliyo sawa wamekuwa katika hamaki ya daima ya kutaka kushika majukumu ambayo Mungu hakuwatwika. Mungu anamtaka kila mhudumu na kila tabibu kudumisha ushahidi wa kweli. Mwana wa Mungu anayefunuliwa katika Agano la Kale na Agano Jipya ndiye Mwokozi wa ulimwengu wetu leo. Kila mmishonari wa matibabu anapaswa kupokea mafunzo yake kutoka kwake. Asipojitenga na mkuu wa uwezo wa anga, atazipotisha nafsi zinazomwamini. Wote na wajihadhari na watu walioelimishwa na kuinuliwa kiasi kwamba mipango yao haiwezi kueleweka na watu wa kawaida.

“Mbinu za dhambi zapita sana ufahamu usio na mipaka. Kila msiba, kila mateso na mauti, ni ushahidi si wa nguvu ya uovu tu bali pia wa kweli wa Mungu aliye hai. Akiwa ameijua kweli, neno la Mungu aliye hai, lidumulo milele, na ambalo kwa njia ya utii hutoa uzima, udhaifu wa mwanadamu katika kufuata ujanja wa Shetani ni wa kushangaza kupita kiasi. Wote wafundishwao na Mungu humtambua Kristo kuwa ni Mwana Wake. Wote wasioyaamini

matamko ya Mungu yanayojulikana hudhihirisha kusifika kwa dhambi, wala hawafanyi kazi upande wa uzima na kutokufa ambavyo vimeletwa nuruni kwa njia ya utakaso mkamilifu wa kweli. Wasipofanya badiliko la tabia, la maneno, na la roho, nafsi zitapotea.”

“Hamna njia ya katikati kuelekea Paradiso iliyorejeshwa. Ujumbe aliopewa mwanadamu kwa ajili ya siku hizi za mwisho si wa kuchanganywa na ubunifu wa kibinadamu. Hatupaswi kutegemea sera ya mawakili wa kidunia. Inatupasa kuwa watu wanyenyekevu wa maombi, tusiotenda kama wale waliopofushwa na mawakala wa Shetani.

“Wengi wana imani, lakini si imani itendayo kazi kwa upendo na kuitakasa nafsi. Imani iokoayo si kuamini tu ukweli kwa namna ya kawaida. ‘Mashetani nao huamini, na kutetemeka.’ Uvuvio wa Roho wa Mungu huwapa wanadamu imani ambayo ni nguvu yenye kusukuma mbele, inayoumba tabia, na kuwaongoza wanadamu juu zaidi ya matendo ya nje tu. Maneno, matendo, na roho vinapaswa kutoa ushuhuda wa ukweli kwamba sisi ni wafuasi wa Kristo.

“Nuru na baraka iliyo kuu zaidi ambayo Mungu ametoa si kinga dhidi ya uasi na kugeuka imani katika siku hizi za mwisho. Wale ambao Mungu amewainua kwenye nyadhifa za juu za amana wanaweza kuiacha nuru ya mbinguni na kugeukia hekima ya kibinadamu. Ndipo nuru yao itakuwa giza, uwezo wao waliokabidhiwa na Mungu utakuwa mtego, tabia yao itakuwa chukizo kwa Mungu. Mungu hatadhihakiwa. Kumwacha Yeye kumekuwa na daima kutafuatiwa na matokeo yake ya hakika. Kutenda mambo yasiyompendeza Mungu kutasababisha, isipokuwa yatubu kwa dhati na kuyaacha, badala ya kutafuta kuyahalalisha, mtenda maovu kuongozwa hatua kwa hatua katika udanganyifu hata dhambi nyingi zifanywe bila kuadhibiwa. Wote wanaotaka kuwa na tabia itakayowafanya kuwa watenda kazi pamoja na Mungu na kupokea pongezi ya Mungu, ni lazima wajitenge na maadui wa Mungu, na kushikilia kweli ambayo Kristo alimpa Yohana ili aupe ulimwengu.” Manuscript Releases, juzuu ya 18, 30–36.